

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 12 0 У 009277 24 Увп
Бањалука, 19.02.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Свјетлане Кнежевић, предсједника вијећа, Татјане Ступар и Асмира Корићића, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, записничара, у управном спору по тужби В. Ј. из З., ул. [...] (у даљем тексту: тужитељица), заступана по пуномоћнику Јовану Д. Готовцу, адвокату из Зворника, ул. [...], против рјешења број [...] од 12.4.2022. године, туженог Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, у предмету стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 009277 22 У од 04.01.2024. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 19.02.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужитељица се одбија са захтјевом за накнаду трошкова састава одговора на захтјев.

Образложење

Побијаном пресудом ставом 1 изреке уважена је тужба и поништен оспорени акт ближе означен у уводном дијелу пресуде којим је одбијена жалба тужитељице изјављена против рјешења Одјељења за борачко-инвалидску заштиту Града Зворник број [...] од 21.12.2021. године. Тим првостепеним рјешењем одбијен је захтјев тужитељице, члана породице погинулог борца, за стамбено збрињавање додјелом неповратних новчаних средстава. Ставом 2 изреке побијане пресуде наложено је туженом да тужитељици надокнади трошкове управног спора у износу од 877,50 КМ, у року од 30 дана од дана достављања пресуде.

Уважење тужбе суд је образложио наводима да је тужитељици претходно додијељен грађевински пакет у вриједности од 4.400,00 КМ, али да та чињеница сама по себи не представља ваљан основ за закључак да не може поново остварити право на додјелу неповратних новчаних средстава у смислу одредбе члана 10 став 2 Уредбе о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и ратних војних инвалида Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“ број 26/19 и 77/20, у даљем тексту: Уредба), јер је о захтјеву тужитељице требало одлучити и са аспекта одредаба члана 6, 9 став 1, 10 став 1 тачка 1, као и члана 11 став 1 тачка 1 Уредбе. Из наведених одредаба Уредбе произлази да лица која имају статус члана породице погинулог борца имају право на додјелу неповратних новчаних средстава у

износу до 8.000,00 KM за доградњу, поправку и санацију стамбене јединице у њиховом власништву која није условна за становање, у смислу члана 9 Уредбе, што се у поступку мора на несумњив начин утврдити. Сходно томе, имајући у виду да је максимално прописани износ неповратних новчаних средстава која се могу додијелити 8.000,00 KM, а да су тужитељици до сада у сврху стамбеног збрињавања додијељена новчана средства од 4.400,00 KM, суд је закључио да тужитељица има право на додјелу неповратних новчаних средстава у разлици до сада додијељених новчаних средстава и максимално прописаног износа неповратних новчаних средстава од 8.000,00 KM, под условом да стамбена јединица није условна за становање према критеријима прописаним у члану 9 став 1 Уредбе, чиме се тужени у проведеном поступку није бавио. Само у ситуацији да су тужитељици до сада додијељена неповратна новчана средства од 8.000,00 KM било би основа за закључак да тужитељица не може поново остварити право на додјелу неповратних новчаних средстава на основу одредбе члана 10 став 2 Уредбе.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због повреде Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, Уредбе, као и Закона о општем управном поступку. Наводи да суд не спори чињеницу да је тужитељици претходно додијељен грађевински пакет у вриједности од 4.400,00 KM, али да погрешно закључује да та чињеница не представља ваљан основ за закључак да тужитељица не може поново остварити право на додјелу новчаних средстава, јер да је по захтјеву тужитељице требало одлучити са аспекта одредаба члана 6, 9 став 1 и 10 став 1 тачка 1 Уредбе. Цитира одредбу члана 10 став 2 и 11 став 1 тачка 6 Уредбе, па истиче да из садржаја и смисла истих јасно произлази циљ доносиоца Уредбе, а то је стамбено збрињавање лица са статусом члана породице погинулог борца и ратног војног инвалида, те да је право на стамбено збрињавање ограничено на начин да се исто може остварити само једном, и то додјелом неповратних новчаних средстава до 8.000,00 KM, или једне стамбене јединице. То значи да једном остварено право на стамбено збрињавање има за последицу да се сматра да је лице стамбено збринуто и не може поново остварити то право. Позива се на правни став изнесен у пресудама Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 025671 20 Увп од 31.3.2022. године, Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 032055 22 У од 15.12.2022. године и Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 009284 22 У од 13.9.2023. године. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине или преиначи.

Тужитељица у одговору на захтјев наводи да је суд правилном примјеном сваке одредбе појединачно, а затим и у њиховој међусобној вези, заузео правилан став и на истом донио закониту одлуку. Правилно је закључио да исплатом новчаних средстава тужитељица не губи право на поновну додјелу неповратних новчаних средстава, јер исплаћена новчана средства нису досегла максимум од 8.000,00 KM, те је правилном примјеном одредаба Уредбе утврдио да има право на исплату разлике од додијељеног износа до максималног износа прописаног Уредбом. Ово посебно јер је орган управе пропустио да утврди да ли је стамбена јединица тужитељице условна за становање према критеријуму прописаном чланом 9 став 1 Уредбе, односно тим питањем се није ни бавио, а што је било од значаја за доношење законите одлуке. Предлаже да се захтјев одбије, а тужени обавезе да јој надокнади трошкове састава одговора на захтјев.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду по одредби члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у

даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из података списка произлази да се тужитељица као члан породице погинулог борца дана 23.5.2019. године обратила органу управе надлежном за борачко-инвалидску заштиту Града Зворника са захтјевом за стамбено збрињавање додјелом неповратних новчаних средстава, у којем је навела да средства тражи на име доградње, поправке и санације стамбене јединице. Захтјев је поднијела на основу Јавног позива Министарства рада и борачко-инвалидске заштите број [...] од 08.4.2019. године и Измјене јавног позива број [...] од 27.5.2019. године. У поступку је утврђено да је на основу увида у картон корисника породичних права издатог од тог органа, те података из службене евиденције истог утврђено да је тужитељици додијељен грађевински пакет дана 12.5.2001. године чија је вриједност 4.400,00 КМ, а што потврђује и списак лица која су добила помоћ од Министарства за избјегла и расељена лица са прегледом количине и врсте добијеног материјала на којем се тужитељица налази под редим бројем 48, чиме се сматра трајно збринутом, па је закључено да не исуњава услове из одредбе члана 11 став 1 тачка 6 Уредбе, на основу чега је захтјев за стамбено збрињавање одбијен као неоснован. Оспореним актом одбијена је жалба тужитељице, уз прихватање ваљаним утврђење првостепеног органа да се тужитељица има сматрати стамбено збринутим лицем, те да чињеницу остваривања права на стамбено збрињавање додјелом грађевинског пакета потврђује и увјерење Одјељења за борачко-инвалидску заштиту Градске управе Града Зворник број [...] од 08.12.2021. године, закључујући да се тужитељица сходно одредби члана 11 став 1 тачка 6 Уредбе сматра стамбено збринутом и не може поново остварити то право.

По оцјени овог суда тужени погрешно закључује да је жалба тужитељице неоснована, јер да и даље постоји основ из одредбе члана 11 став 1 тачка 6 Уредбе за одбијање захтјева тужитељице.

Одредбом члана 11 став 1 тачка 6 Уредбе, на коју се позива тужени, је прописано да се сматра да је стамбено збринута лице из члана 7 Уредбе ако је по основу статуса ратног војног инвалида или члана породице погинулог борца остварило право на стамбено збрињавање као носилац права или као члан породичног домаћинства носиоца права.

Одредбом члана 6 Уредбе је прописано да се неповратна новчана средства могу додијелити у износу од 8.000,00 КМ за куповину или изградњу стамбене јединице, односно за доградњу, поправку и санацију стамбене јединице која је у власништву подносиоца захтјева.

Неспорно је да је тужитељици у сврху рјешавања стамбеног питања већ исплаћен износ од 4.400,00 КМ у виду додијељеног грађевинског пакета, како је напријед и наведено, али када се узме да је тај износ мањи од максималног износа од 8.000,00 КМ прописаног чланом 6 Уредбе, то се не може извести закључак да је тужитељица стамбено збринута додјелом тог износа, јер јој може бити додијељена и разлика до сада додијељених новчаних средстава и максимално прописаног износа од 8.000,00 КМ, под условом да стамбена јединица и даље није условна за становање према критеријима прописаним у члану 9 став 1 Уредбе. Дакле, Уредбом је ограничен износ средстава који може бити додијељен, а да ли ће бити додијељен одједном или у више наврата зависи од стања стамбене јединице. Тужени се није ни бавио утврђењем тих чињеница које су с

обзиром на наведено битне за доношење одлуке по захтјеву тужитељице, на што је правилно указао нижестепени суд.

Позивање туженог на став Врховног суда изнесен у пресуди број 11 0 У 025671 20 Увп од 31.3.2022. године није од утицаја на рјешење ове управне ствари с обзиром да се не ради о истој чињеничној и правној ситуацији. Такође, није од утицаја ни позивање туженог на ставове изнесене у пресудама Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 032055 22 У од 15.12.2022. године и Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 009284 22 У од 13.9.2023. године, јер Врховни суд није везан ставовима нижестепених судова.

Код таквог стања ствари, по оцјени овог суда у побијаној пресуди није остварен ниједан разлог њене незаконитости предвиђен у одредбама члана 35 став 2 ЗУС, па се захтјев туженог одбија, на основу члана 40 став 1 истог закона.

Одбијање захтјева тужитељице за накнаду трошкова састава одговора на захтјев се заснива на члану 387 став 1 Закона о парничном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 105/08, 45/09, 49/09, 61/13 и 27/24), у вези са чланом 48 ЗУС. Давање одговора на захтјев није обавезна радња у управном спору и њеним пропуштањем не настају никакве посљедице за странку, па се тај трошак не сматра нужним трошком спора и не може се сматрати оправданим.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић